

Dosarul nr. 3ra-453/2020

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (A. Motricală)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎN C H E I E R E

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Reciulschi Tatiana, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Chirița împotriva Primăriei orașului Criuleni, intervenienți accesorii Valeriu Reciulschi, Tatiana Reciulschi și Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actelor administrative, anularea procesului-verbal de recepție finală a garajului, radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile, obligarea examinării legalității construirii gardului și încasarea despăgubirilor,

împotriva deciziei din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 decembrie 2017 Eugeniu Chirița a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Criuleni, intervenient accesoriu Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni al Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice cu privire la verificarea legalității actelor pregătitoare privind recepția garajului construit în XXX, de către familia Reciulschi, anularea procesului-verbal de recepție finală a garajului, radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile, obligarea pârâtului să examineze legalitatea construirii gardului și încasarea prejudiciului moral. Ulterior, la 13 februarie 2018 Eugeniu Chirița și-a concretizat pretențiile din acțiune.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza răspunsului din 27 mai 2016 a Inspecției de stat în construcții, orice construcție se execută pe bază de proiect elaborat de persoane licențiate. Elaborarea proiectelor se efectuează cu respectarea documentelor normative în vigoare. Proiectul urmează a fi verificat de serviciul de stat pentru verificarea proiectelor și expertiza construcțiilor. Verificarea execuției construcției este obligatorie și se efectuează prin responsabili tehnici atestați și ulterior recepția construcției.

A relatat reclamantul că la data de 11 august 2016, pârâtul în componența comisiei de recepție a emis actul administrativ nr. 19/f privind recepția construcțiilor din XXX.

Prin răspunsul din 06 aprilie 2017 Inspekția de stat în construcții a constatat cu certitudine că garajul a fost construit în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare și în lipsa autorizației de construcție, invocând prevederea legală privind construcțiile mai mici de 15 m², pe când suprafața garajului este 26,6 m².

Reclamantul a invocat că prin răspunsul din 30 noiembrie 2017, pârâtul a confirmat recepția garajului în temeiul procesului-verbal de recepție finală nr. 19/f din 11 august 2016, fără a prezenta actul administrativ. Prin răspunsul din 22 ianuarie 2018 Direcția situații excepționale a mun. Chișinău a constatat cu certitudine că distanța dintre casa de locuit și garajul vecin constituie 3,8 m, protecția la foc nefiind respectată.

A menționat reclamantul că conform extrasului din Registrul bunurilor imobile din 30 ianuarie 2018, garajul cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 26.6 m² este înregistrat în baza procesului-verbal de recepție finală nr.19/f din 11 august 2016. Procesul-verbal de recepție finală a construcției constituie temei de înregistrare a dreptului de proprietate asupra imobilului construit, prin urmare este producător de efecte juridice și poate fi contestat în ordinea contenciosului administrativ – art. 404 din Legea cadastrului bunurilor imobile.

Reclamantul consideră că actul administrativ nr.19/f din 11 august 2016 a fost emis ilegal. Garajul a fost construit neautorizat, cu abateri normative care urmează a fi anulate. Prin abuzul, incompetența și imparțialitatea pârâtului la emiterea actului, i-au fost cauzate suferințe psihice întrucât nu a ținut cont de dreptul său de vecinătate și inacțiunea la sesizările sale. Ca rezultat, dânsul este nevoit să-și apere dreptul de vecinătate în instanță.

A solicitat reclamantul verificarea actelor pregătitoare emiterii procesului-verbal de recepție finală nr. 19/f din 11 august 2016, anularea procesului-verbal nr. 19/f din 11 august 2016 de recepție finală a garajului, dispunerea Serviciului Cadastral Teritorial Criuleni să radieze înscrierea din Registrul bunurilor imobile în privința garajului nr. cadastral XXX, obligarea pârâtului să examineze legalitatea construirii gardului capital închis dintre vecinătăți și încasarea prejudiciului moral în sumă de 15 000 de lei.

Prin încheierea din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, au fost atrași în proces ca intervenienți accesorii Valeriu Reciulschi și Tatiana Reciulschi.

Prin hotărârea din 23 august 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Eugeniu Chirița împotriva Primăriei or. Criuleni, intervenienți accesorii Valeriu Reciulschi, Tatiana Reciulschi și Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni a Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice, cu privire la verificarea legalității actelor pregătitoare, anularea procesului-verbal de recepție finală a garajului, radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile, obligarea pârâtului să examineze legalitatea construirii gardului și încasarea prejudiciului moral.

A fost anulat parțial procesul-verbal nr. 19/f din 11 august 2016, privind recepția finală a casei de locuit cu acareturi gospodărești din XXX, beneficiar

Valeriu Reciulschi, și anume ca fiind ilegal în partea ce ține de recepția garajului cu suprafața de 26,6 m².

S-a menționat că hotărârea judecătorească constituie temei juridic pentru radierea de către Serviciul Cadastral Teritorial Criuleni al Departamentului Cadastru din cadrul Agenției Servicii Publice a înscrierii respective din Registrul bunurilor imobile referitor la bunul imobilul – garaj cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 26,6 m².

A fost obligată Primăria or. Criuleni să examineze legalitatea construirii gardului capital închis dintre gospodăriile lui Eugeniu Chirița și Valeriu Reciulschi cu Tatiana Reciulschi, situate pe XXX. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de apelanții Reciulschi Valeriu și Reciulschi Tatiana, reprezentați de avocatul Alexei Brînză și a fost menținută hotărârea din 23 august 2018 a judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Pentru a concluziona astfel instanța de apel a constatat că este corectă concluzia instanței de fond referitor la faptul că Primăria or. Criuleni urmează să fie obligată să examineze legalitatea construirii gardului capital închis dintre gospodăriile lui Eugeniu Chirița și a soților Valeriu și Tatiana Reciulschi, situate pe XXX, corect fiind aplicate la caz normele de drept.

A mai remarcat instanța de apel și faptul că apelanții, utilizând calea de atac nu au prezentat în instanța de apel probe, pe care nu au avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să combată concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt neîntemeiate, similare celor expuse la judecarea fondului cauzei.

Completul Curții de Apel Chișinău a conchis că prima instanță a dat o apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La 10 ianuarie 2020, Tatiana Reciulschi, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A indicat recurentul că intimatul nu este subiect de contencios administrativ și că nu era în drept să înainteze acțiune în instanța de judecată cu privire la anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 19/f din 11 august 2016, emis în interesul familiei Reciulschi.

A considerat recurenta că instanțele inferioare ilegal și-au întemeiat deciziile pe faptul că recepția lucrărilor de construcție a garajului a fost efectuată contrar legii.

La 17 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Chirița Eugeniu, Agenției Servicii Publice și Primăriei or. Criuleni, copia recursului declarat de Reciulschi Tatiana, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea, împotriva deciziei din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 28 februarie 2020 intimatul Eugeniu Chirița a depus referință la cererea de recurs, solicitând ca recursul să fie declarat inadmisibil.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În contextul prevederilor art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la data de 16 decembrie 2019, cu expedierea acesteia prin intermediul poștei electronice în adresa părților la proces (f.d. 33, Vol. II)

Prin urmare, recursul declarat de către Tatiana Reciulschi, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea, la 10 ianuarie 2020, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Tatiana Reciulschi, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Tatiana Reciulschi, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara

inadmisibil recursul depus de Tatiana Reciulschi, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Tatiana Reciulschi, reprezentată de avocatul Gheorghina Drumea, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh